II

(Acte fără caracter legislativ)

DECIZII

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2021/27 A COMISIEI

din 7 ianuarie 2021

privind cererea de înregistrare a inițiativei cetățenești europene intitulate „Inițiativa societății civile pentru interzicerea practicilor de supraveghere biometrică în masă”

[notificată cu numărul C(2021) 32]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2019/788 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind inițiativa cetățenească europeană ([1]), în special articolul 6,

întrucât:

(1) Comisia a primit, la 15 octombrie 2020, o cerere de înregistrare a inițiativei cetățenești europene intitulate „Inițiativa societății civile pentru interzicerea practicilor de supraveghere biometrică în masă”. La 11 noiembrie 2020, Comisia a informat grupul de organizatori cu privire la evaluarea sa ([2]) conform căreia inițiativa nu putea fi înregistrată în întregime, deoarece unele dintre măsurile propuse nu îndeplineau cerința prevăzută la articolul 6 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) 2019/788. Comisia fusese invitată să adopte o recomandare a Comisiei, să lanseze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și să efectueze cercetări cuprinzătoare, în timp ce Comisiei i se poate solicita, în temeiul regulamentului respectiv, doar să prezinte propuneri de acte juridice ale Uniunii.

(2) În consecință, o versiune modificată a inițiativei a fost transmisă Comisiei la 7 decembrie 2020.

(3) Obiectivele inițiativei modificate sunt exprimate după cum urmează: „Solicităm Comisiei Europene să reglementeze cu strictețe utilizarea tehnologiilor biometrice pentru a evita interferențele nejustificate cu drepturile fundamentale. În particular, solicităm Comisiei să interzică, în legislație și în practică, utilizările nediferențiate sau arbitrare ale datelor biometrice care pot conduce la o supraveghere în masă ilegală. Aceste sisteme intruzive nu trebuie dezvoltate, implementate (nici măcar cu titlu experimental) sau utilizate de entități publice sau private, în măsura în care pot duce la o ingerință inutilă sau disproporționată în drepturile fundamentale ale persoanelor. Dovezile existente arată că utilizarea supravegherii biometrice în masă în statele membre și de către agențiile UE a dus la încălcarea legislației UE privind protecția datelor și la restricționarea nejustificată a drepturilor persoanelor, inclusiv în ceea ce privește viața privată, a dreptului la liberă exprimare și a dreptului de a protesta și de a nu fi discriminate.

([1]) JO L 130, 17.5.2019, p. 55.
([2]) C(2020) 7869.

Utilizarea pe scară largă a supravegherii biometrice, a creării de profiluri și a predicției reprezintă o amenințare la adresa statului de drept și a libertăților noastre fundamentale. Prin urmare, în cadrul acestei ICE, solicităm Comisiei să propună un act juridic care să se bazeze pe interdicțiile generale din RGPD ([3]) și din Directiva privind protecția datelor în contextul aplicării legii ([4]) și să respecte pe deplin aceste interdicții, pentru a se asigura că legislația UE interzice în mod explicit și specific supravegherea biometrică în masă."

(4) O anexă oferă detalii suplimentare cu privire la obiectul, obiectivele și contextul inițiativei cetățenești și precizează că datele biometrice sunt din ce în ce mai utilizate de autoritățile publice, naționale și europene de aplicare a legii, precum și de entități private, pentru identificarea sau crearea de profiluri ale persoanelor în spațiile publice, ceea ce reprezintă „o ingerință inerent inutilă și disproporționată într-o gamă largă de drepturi fundamentale, inclusiv protecția vieții private și a datelor". În plus, anexa mai menționează că, deși „cadrul juridic existent al UE clarifică […] faptul că utilizarea datelor biometrice trebuie să se limiteze la ceea ce este strict necesar în ceea ce privește un obiectiv legitim urmărit, cu respectarea principiului proporționalității, […] astfel de principii generale fac obiectul unor excepții ample".

(5) Organizatorii au prezentat informații generale suplimentare cu privire la propunerea lor de act juridic al Uniunii și la eventualele măsuri de însoțire, precum și un proiect de act juridic.

(6) Inițiativa astfel modificată invită Comisia să prezinte o propunere de act legislativ pentru a interzice utilizările nediferențiate ale datelor biometrice care pot conduce la o supraveghere în masă. După cum Comisia le-a comunicat deja organizatorilor în evaluarea sa din 11 noiembrie 2020, propunerea respectivă s-ar putea întemeia pe articolul 16 alineatul (2) sau pe articolul 114 din tratat, ori pe ambele aceste dispoziții, în funcție de faptul dacă utilizarea datelor biometrice ar fi interzisă sau strict reglementată. Articolul 16 alineatul (2) din tratat reprezintă un temei juridic pentru propunerea de către Comisie a unor acte juridice referitoare la protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, precum și de către statele membre atunci când desfășoară activități care fac parte din domeniul de aplicare a dreptului Uniunii, precum și de a adopta norme privind libera circulație a acestor date. Articolul 114 din tratat reprezintă un temei juridic pentru propunerea de către Comisie a unor măsuri pentru armonizarea dispozițiilor stabilite în acte cu putere de lege sau acte administrative din statele membre care au ca obiect instituirea și funcționarea pieței interne.

(7) Din aceste motive, niciuna dintre părțile inițiativei nu depășește în mod vădit competența Comisiei de a prezenta o propunere de act legislativ al Uniunii în vederea punerii în aplicare a tratatelor, în conformitate cu cerința prevăzută la articolul 6 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) 2019/788.

(8) Anexa la inițiativă se referă la patru posibile măsuri de însoțire. Întrucât Comisiei nu i se solicită să prezinte o propunere de act juridic al Uniunii cu privire la niciuna dintre aceste măsuri, acestea din urmă nu îndeplinesc condiția prevăzută la articolul 6 alineatul (3) litera (c) din regulament pentru a fi înregistrată ca parte a obiectului inițiativei. Prin urmare, măsurile respective nu intră în domeniul de aplicare al prezentei decizii de înregistrare. Cu toate acestea, în cazul în care va considera că este oportun să adopte o propunere de act juridic în domeniul vizat de inițiativă, Comisia ar putea avea în vedere, de asemenea, posibilitatea de a lua în considerare în propunerea respectivă unele dintre aceste măsuri, și anume nevoia de orientări pentru statele membre cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor din propunere, implicarea autorităților de protecție a datelor în aplicarea unor astfel de dispoziții, precum și conținutul și principiile Orientărilor în materie de etică ale Grupului de experți la nivel înalt privind inteligența artificială ([5]).

(9) Grupul de organizatori a furnizat dovezi adecvate că propunerea lor respectă cerințele prevăzute la articolul 5 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2019/788 și că a desemnat persoanele de contact, în conformitate cu cerința de la articolul 5 alineatul (3) primul paragraf din regulamentul respectiv.

([3]) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

([4]) Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89).

([5]) https://ec.europa.eu/futurium/en/ai-alliance-consultation/guidelines

(10) Inițiativa propusă nu este vădit abuzivă, neserioasă sau vexatorie și nici nu contravine vădit valorilor Uniunii, prevăzute la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, și drepturilor consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

(11) În concluzie, inițiativa intitulată „Inițiativa societății civile pentru interzicerea practicilor de supraveghere a practicilor de supraveghere biometrică în masă” îndeplinește toate cerințele prevăzute la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/788 și, prin urmare, ar trebui înregistrată,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se înregistrează inițiativa cetățenească europeană intitulată „Inițiativa societății civile pentru interzicerea practicilor de supraveghere biometrică în masă”.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează grupului de organizatori ai inițiativei cetățenești europene intitulate „Inițiativa societății civile pentru interzicerea practicilor de supraveghere biometrică în masă”, reprezentat de domnul Diego Javier NARANJO BARROSO și domnul Riccardo COLUCCINI, în calitate de persoane de contact.

Adoptată la Bruxelles, 7 ianuarie 2021.

Pentru Comisie
Vera JOUROVÁ
Vicepreședinte